

סימן פו

מה עושים כשבא הנכרי לאחר פסח לקנות החמץ ולנשל היהודי מפרנסתו

יהודי שיש לו מפעל של חמץ, ומכר את כל החמץ לנכרי, ולאחר הפסח בא הנכרי והביא את יתרת החוב, כדי לקנות את כל המפעל, והמטרה שלו לנשל את היהודי מפרנסתו, האם חייב למכור לו את המפעל?

סז. יעוין משנ"ב סימן תמ"ז ס"ק ק"א ובסימן תמ"ח שער הציון אות ד'
סח. עיין שו"ת באר יצחק או"ח סימן א ובשדי חמד מערכת חמץ ומצא סימן ט אות ב.

תשובה

חייבים לקבל ממנו את היתרה ולתת לו את כל החמץ, ואם אינו מוכרו לו הרי מתברר למפרע שהמכירה לא היתה מכירה, ונמצא שעבר היהודי על בל יראה.

ובמדומה ששמעתי מגיסי הגר"ח קניבסקי שליט"א, ששמע מאביו בעל הקהלות יעקב זצ"ל שכבר היה מעשה, בפונדקאי שמכר את היי"ש שלו לנכרי לפני פסח כנהוג, לאחר הפסח הביא הנכרי את יתרת החוב כדי לקבל לרשותו את כל היי"ש, מטרתו היתה לנשל את היהודי בעל הפונדק מפרנסתו.

כשבא הענין לרב, הוא ביצע את העסקא, הנכרי שילם בעד היי"ש והיהודי מסר לו את הפונדק, אך אח"כ הטיל הרב חרם על כל מי שיקנה מהנכרי יי"ש, הנכרי ישב בחנותו והמתין לקונים, אולם אף יהודי לא נכנס לקנות, וגם הגויים פחדו מהחרם שהטיל הרב, בסופו של דבר נאלץ הגוי למכור בחזרה את היי"ש ליהודי בעל הפונדק, ושמח מאד כאשר היהודי הסכים לקנותו ממנו בחזרה.

סימן פז

לבת למיחזור בקבוקי בירה בחול המועד פסח

אדם העוסק במיחזור בקבוקים שואל, האם מותר לו לקבל למיחזור בקבוקים של בירה שיש בהם שאריות חמץ בפסח, או שיש בזה איסור של בל יראה ובל ימצא?

תשובה

לבתחילה ראוי לא לעסוק בזה בפסח, אבל אם עושה כן אולי לא גוערים בו משום שהוא אינו מעוניין בשיירי הבירה כלל, ורק את הבקבוקים הוא רוצה. אבל עדיין יש בעיה שמא יבא לאוכלו, ונראה דבימינו שכולם חוששים לשתות שיריים מאדם לא מוכר, שמא הם מסוכנים מאנשים מעשני סמים או חולים במחלות מסוכנות, יתכן שאין חשש שמא יבוא לאכלו, וצ"ע.